

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.

Omaha, Neb., ve středu, dne 6. března 1907.

Ročník XXXVI--Číslo 32.

Zprávy americké.

Zasedání 59. kongresu.

Zasedání 59. kongresu chýlí se ku konci a proto každá minutka hledí se využít k novým povolením peněz. Tento kongres bude se moci nazývat dvojbillionovým, poněvadž skutečně tolik peněz bylo jím povoleno. Až dosud stále mluví se o napnutém poměru mezi Spoj. Státy a Japonskem, úředně na obou stranách ukazuje se naprostá shoda. Japonci, jak se zdá, smířili se s tím rozhodnutím, že japonské děti budou moci navštěvovat americké školy, ale za to japonští kuli nebudou mítí přístupu do této země. — V pondělí přijata byla senátem předloha zemědělská, již povoluje se \$10,000,000, poštovní, povolující \$210,000,000, pensijní, již povoluje se \$145,000,000 a dále předloha o zřízení hospodářské banky na Filipínách. K zemědělské předloze přijat byl dodatek, jenž navržen byl Beveridgem a který navrhuje, aby na každém označení při prohlídce masa bylo udáno datum, kdy se prohlídka konala. Jiný dodatek, dle něhož by byli majitelé jatek povinni sami platit si prohlídku, byl poražen. V téže schůzi přijal senát schválení smlouvy se Santo Domingem. Dne následujícího přijal senát předlohu všeobecného rozpočtu, dle něhož povoluje se \$114,000,000 na různé záležitosti. Na to hlasováno bylo o konferenčních zprávách o rozpočtu námořním, armádním, pevnostním a pro okres columbičský. Dále přijata byla předloha, již povoluje se otevření indiánské rezervace kmene rosbudského v Jižní Dakotě. Tato rezervace obsahuje 1,000,000 akrů půdy. — V poslanecké sněmovně jednáno bylo o lodních subsidiích. O této věci mnoho se mluvilo a debata o tom místo na 5 hodin, protáhla se na dva dny. Dále přijaty byly konferenční zprávy o rozpočtu armádním, na feky a na přístavy. Na rozpočet poštovní a zemědělský bylo nutno ustanoviti společnou konferenci.

Vládní vydání se během deseti roků zdvojnásobilo.

Předseda výboru pro povolování peněz p. Tawney oznamuje, že za deset roků se vydání, spojené s vydržováním spolkové vlády zdvojnásobilo a že není vyloučeno možnost, že během příštího roku objeví se ve spolkové pokladně schodek deseti milionů. Tawney snažil se všemožně, aby nesmírné vydání toto obmezil, ale těžko bylo prý zastaviti marnost, v kongresu převládající. 54. kongres v r. 1897-98 povolil na krytí vládních výloh \$954,000,000, kdežto 59. kongres povolil jistě \$1,900,000,000. Tudiž během deseti let vládní vydání se více než zdvojnásobilo. Největší přírůstek vykazuje odbor námořní. V roce 1897 povoleno bylo \$33,000,000, kdežto r. 1907 dostane se odboru tomu \$102,000,000. Letošního roku dostane se mu o celých \$20,000,000 více, než když Spoj. Státy vedly válku se Španělskem. Výlohy odboru zemědělského zvýšily se nepatrně. Jen o 5 milionů. Vojsko bude státi letošního roku \$80,000,000, kdežto před deseti roky stálo

ponze 3 milionů. Diplomati a konsulové stáli před deseti roky něco přes milion, nyní však budou státi přes tři miliony. Veliké zvýšení vykazuje i poštovní odbor. Před 10 roky stál 92 milionů, nyní však dostane se mu 300 milionů.

Slovanský den v Bílém Domě.

Ve čtvrtek minulého týdne zavítal do Bílého Domu ve Washingtoně general A. Čerap Spiridovič, předseda blahotvorného klubu v Moskvě. Pan Čerap Spiridovič přinesl prezidentovi vzácný dar jménem všech slovanských národů, zvláště však jménem těch, které jsou ještě pod jařmem (tureckým, německým a rakousko-uherským). Darem tímto byl drahoceňný, částečně zlatý a částečně stříbrný pokál ve výšce 2 stop, který má býti výrazem vděků Slovanstva za námahu prezidentovu v dojednání smíru při válce rusko-japonské. Mírem tím prý prospělo se velice celému Slovanstvu. Rusko prý nyní může opět vzíti pod ochranu druhé slovanské bratry, kteří na pomoc velké Rusi čekají už od sta roků. President velice vše poděkoval za tento dar a oblažil generála Spiridoviče a jeho spolek svými nejnovějšími podobiznami. Na to p. Spiridovič položil jménem slovanských národů na hrob Washingtonův věnce s následujícím nápisem: "Slovanský Spolek v Moskvě Jurajovi Washingtonovi Slované netrpělivě očekávají svého Washingtona." Celý tento akt měl v sobě cosi theatrálního. Pochybujeme, že p. Spiridovič měl právo mluvit jménem utlačovaných Slovanů.

Nový celní tarif.

V kongresu už dávno se mluvilo, že nynější celní tarif nevyhovuje ni v nejmenším zájmům Spoj. Států a že bude třeba učinit náležitě změny ještě před volbou presidenta, tedy ještě před rokem 1908. Mluvilo se též o tom, že president svolá kongres k mimořádnému zasedání, aby v této důležité otázce mohly býti podávány návrhy. Leč jak nyní věci stojí, úprava celního tarifu si ještě počká. Guvernér státu Massachusetts, Guild, obrátil se v zájmu reformy celního tarifu na presidenta, který prohlásil, že nesvolá zvláštního zasedání za účelem výše zmíněným, ani ve svém poselství ku kongresu nebude urgovat, aby o revisi celního tarifu bylo pojednááno. To znamená, že reforma celního tarifu bude hlavním bodem programu při budoucí volbě r. 1908. Předsedci demokratičtí proti tomu nikterak nejsou, ba oni si toho přejí. Ba i republikáni předáci učinili slib, že po presidentově volbě otázku revise celního tarifu hned přivedou na přetřes v kongresu. I president nyní věří, že změna celního tarifu je nevyhnutelnou potřebou, ale v přítomném kongresu šlo by revisi těžko provést. President k svému ospravedlnění může odvolati se na obtížnou regulaci cen na dráhách, která skutečně vyžadovala značné času i práce. Senátor Lodge již nyní žádá, aby president oznámil veřejně, jaké stanovisko v této otázce zaujímá. Ale president je opatrný a zdá se, že na věci nezmění se prozatím nic. Až teprve bezprostředně před volbou

vystoupí president s hotovým programem. Otázkou budoucnosti bude, prospěje-li nově upravený celní tarif rozvoji obchodnímu a průmyslovému, jako tarif dosavadní.

Oslava Longfellowových narozenin.

Dne 27. února připadla oslava stých narozenin jednoho z nejlepších a nejoblíbenějších amerických básníků Henry Wadsworth Longfellowa. — Longfellow narodil se 27. února 1807 v Portlandě ve státu Maine a zemřel 24. března v Cambridge, Massachusetts. Studoval na Bowdoin kolleji, kdež stal se r. 1826 profesorem moderních jazyků a literatur. Podnikl několik studijních cest do Evropy, byl r. 1835 jmenován nástupcem Tieuorovým při Harvardské kolleji, kde setrval až do r. 1854, načež se docela věnoval jen práci literární. Básnický vystoupil po prvé r. 1835 parafrazami španělské poesie, skizami z cest a románem "Hyperion" (1839). Téhož roku vydal též svazek původních básní, obsahující elegický cyklus "Voices of the Night" (Hlasy noční), v nichž zahrnuta jest i slavná báseň "Zálm života" (The Psalm of Life), jedna z nejoblíbenějších didaktických jeho skladeb. Mimo to obsahovala sbírka i četné předklady ze španělštiny, němčiny, italštiny a frančtiny. V letech následujících vydal "Balady a jiné básně", "Písňe otroctví" a roztomilou romantickou hru španělský student. R. 1845 vydal velikou anthologii poesie evropské, souhrn svých i cizích překladů do angličtiny ze všech čelných zjevů literatur zámořských. Za dvě leta následovala kanadská idylla "Evangeline", z nejoblíbenějších a neslavnějších jeho skladeb, která mu došla jména světového a překládána byla do celé řady jazyků cizích. R. 1851 vydal spracování středověké legendy Hartmanna von der Aue s názvem "The golden legend", (Zlatá legenda), načež následovala největší jeho poetické dílo "The Song of Hiawatha", zpracování starých domáckých indiánských legend na základě sbírky pověstí indiánských od Schoolcrafta; 30 vydání došlo v jediném roce a hojně překlady do všech jazyků brzy se dostavily. Byl to vrchol velice plodné básnické činnosti Longfellowy, tohoto básníka-umělce, který ač sám není velikým originalem v říši poesie vůči Bryantovi, Poeovi i Walt-Whitmanovi, kteří jsou pro Ameriku daleko typičtější básníky, zaujímá zvláštní úkol básníka, jenž domácí svět se starým spojuje a zprostředkuje. Tvorba jeho není sice tak silná, ale je vždy svérázná a plná vřelosti, tepla a dýše pravou poesii. Smysl pro přírodu s jedné strany a smysl pro uměleckou formu s druhé vyrovnává a něho hladee a úplně nedostatek původní inspirace. Některé z jeho melancholických náladových básní platí za celou knihu a je docela pochopitelné, že se stal tak populárním zde i v Evropě. Longfellow záhy pronikl do světa; Němcům patřil veliká zásluha o jeho popularitu. Do češtiny uvedl jej J. V. Sládek svým vytečným překladem "Hiawathy", Primus Sobotka překladem "Evangeline"; drobné básně překlá-

dali J. Čejka, J. V. Sládek, Sobotka, Jar. Vrehlický, Ant. Klášterský a Fr. Krsek.

Travič Bilek odkázán konečně k velkoporotě.

Případ traviče Bilkka odkázán byl v těchto dnech k velkoporotě a není pochyby, že nyní rychle bude spěti k svému zakončení. Případ tento už drahnou dobu zaměstnává mysl všech Čičažanů, najmě našich krajanů. V pátek minulého týdne o 3. hodině odpolední skončen byl inkvest nad všemi zemělými členy rodiny Martina a Růženy Vrzalových, kterým, jak výše podotknuto, na základě přísedné výpovědi profesora Waltera M. Hainesa pověstný Heřman Bilek odkázán byl ve všech případech k velkoporotě. Porota sešla se o 2. hodině odpolední v síni čičažské novoměstské policejní stanice, kde už ji očekával výpomocný koroner Barret a policejní inspektor Shippy. Sotva že, pp. porotci zaujali svá místa, přečetl koroner Barret přísednou písemní výpověď profesora lékařské kolleje Rushovy, dr. Waltera M. Hainesa, jenž zkoumal vnitřnosti všech zemělých členů rodiny Vrzalovy a který v ní prohlašuje, že v žaludku Martina Vrzala, ženy jeho Růženy a deery obou, 22leté Tillie, nalezeno bylo takové množství otrávení, kolik ho třeba k otrávení člověka a že jed ten buď přímo nebo nepřímo dodáván byl jim Heřmanem Bilkem. Na základě této výpovědi porota koronerova po krátké poradě pronesla rozsudek, kterým smutně proslulého Heřmana Bilkka, jenž další svůj osud očekává ve vyšetřovací vazbě okresního žaláře, odkazuje k velké porotě, která snad ještě tento měsíc vznese proti němu žalobu, viníci jej z vraždy na šesti členech rodiny Vrzalovy, které pozvolna otravoval otrávením. Členy této poroty jsou: Martin Vrzal, otec, Růžena Vrzalová, matka a deery Marie, Tillie, Růžena a Eliška.

Volební švindly v Chicagu.

V čísech předešlých oznámili jsme, že kongressník Michálek, který při posledních volbách v pátém distriktu v Chicagu poražen byl pouze švindlem, ohlásil proti demokratickému vítězi p. A. J. Sabathovi kontest. Pan Michálek hned po volbě nechal si přísedně zajistiti výpovědi několika voličů, kteří pro něho hlasovali v různých precinktech, kde však žádné hlasy k dobru připočteny nebyly. Na základě tohoto oznámil kontest. Dne 27. února započato bylo s přepočítáváním hlasů odevzdaných a přišlo se k překvapujícím výsledkům. Když byly pečlivě přepočítány hlasy v prvních deseti precinktech deváté wardy, vyšlo na jevo, že většina demokrata Sabatha zmenšila se o 127 hlasů. Sabathova většina, dříve 911, zmenšena byla na 784. Michálkovi ovšem 127 hlasů přibýlo. Nyní nutno ještě přepočítat hlasy v 10., 11. a 12. wardě, totiž v oněch částech, jež náležejí k 5. kongressnímu distriktu. Nelze ještě předvidati, k jakým výsledkům přepočítací komise dojde, neopomenem však po ukončení přepočítávání čtenáře naše o tom zpravit.

DROBNÉ ZPRÁVY.

* V Birchwood, Wis., zatčen byl pinokrevný Indián Charles Quadin, který obviněn byl z vraždy vlastní své ženy.
* V Cumberland, Md., shořela kůlna na parostroje a šest lokomotiv Cumberland & Pennsylvania dráhy. Škoda činí přes \$100,000.
* Z Indianapolis, Ind., se oznamuje, že guvernér státu Indiana Hauley podepsal v těchto dnech Bairdovu železniční předlohu, již se určuje jízdné na železnicích státu Indiana 2c za míli.
* Veliký tovární závod "Acker Process Company" v Niagara Falls, N. Y., byl zničen ohněm. Škoda obnáší přes \$800,000. Dva lidé přišli při ohromném tomto požáru o život.
* V jisté čičažské nemocnici zemřel v těchto dnech na zápal plíce Malcolm McPherson, bývalý válečný korrespondent a žurnalista zvučného jména ve stáří 59 roků.
* Při republikánských předvolbách v Chicagu, Ill., byl Fred. A. Busse, nynější poštmistr čičažský, nominován republikánským kandidátem za mayora ohromnou většinou.
* Z pololetní finanční zprávy Česko-Národního Hřbitova v Chicagu, Ill., seznáváme, že celkový příjem činil \$40,476.09, vydání pak \$27,969.78. Zbývá tudíž v pokladně \$12,506.31.
* V Toledo, Ohio, skončil právě dr. J. E. Rullison třicetidenní půst. Dokazuje, že jenom podobným způsobem může si člověk věk svůj prodloužit. Dr. Rullison za posledních 30 let svého života jedl pouze jednou denně a vyjádřil se, že cítí se stále svěžím a zdravým.
* V době nejbližší započne v San Francisku zajímavý proces s Abrahamem Ruefem a mayorem Schmitzem, kteří obvinění byli, že zpronevěřili část peněz, které sebrány byly pro postižené zemětřesením a požárem. Právě započato bylo se sestavováním poroty.
* V těchto dnech vypluly z Portlandu v Oregonu dvě veliké lodi, jež naplněny byly potravinami pro hladovící Čínu. Jednou z nich byla britická parolod Gymeric a nalozalo se na ni 200,000 sudů mouky, druhou japonský parník Kotiara, který vezl 25,427 sudů mouky. Obě tyto lodi plují do Šanghaje, odkud potraviny dopraveny budou od okresů, kde panuje hlad.
* Ze San Franciska se oznamuje, že přibýlo tam šest sest a třičet očekává se po přibytí parníku parníku "Mongolia" a stejný počet očekává se po přibytí parníku z ostrovů Hawajských. Poněvadž z Washingtonu nedošlo žádného nařízení, jímž by se vstup Japončikům na půdu americkou zakazoval, byli tito po předběžném vyšetření všichni na půdu americkou připuštěni.
* V sobotu odpoledne rozloučil se známý český zpěvák krajan Karel Burian s new-yorským občanstvem v známé Wagnerově operě Tristan a Isolde. Měl velice pěkný úspěch a všechny německé i anglické listy mají proň jen slova obdivu. V úterý po 6. hod. odjel po parolodi "Kronprinz Wilhelm" opět do Evropy. Pan Burian nebyl v Americe naposled, neboť ještě v tomto roce hodlá sem opět navštívit.